

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak		
Helyben:	12 korona	Vidékre:
Egész évre	12 korona	Egész évre
Fél évre	6 "	Fél évre
Negyed évre	3 "	Negyed évre
Egy hóra	1 "	Egy hóra

Felelős szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel

A birtokáthelyezés problémája. Debreczen, nov. 27.

Előttünk fekszik a földmivvelésügyi miniszterium jövő évi költségelirányzata, a mely ismét hű képét adja annak a fáradhatatlan és czéltudatos munkának, amelyet Darányi Ignác földmivvelésügyünk égető bajainak orvoslására, jelen válságának leküzdésére és jövő felvirágzásának előkészítésére kifejt. Egy nagyarányu, rendszeres és az egész helyzetet alaposan ismerő politikai és társadalmi munka az, a mely a földmivvelésügyi kormány költségelirányzatából élénk tünik. A földmivvelés minden ágára kiterjedő figyelemmel s gondos szeretettel van ez elirányzat megszerkesztve s a gyakorlatilag elérhető és elérhető eredmények tűzvék ki mindenben közvetlen czélul.

A mi azonban legjobban megkapja a figyelmet e költségvetési elirányzatban, az egy oly eszme megvalósításának az első lépése, a melynek hordereje messze túlmege a földmivvelésügyi reszortnak különben is széles keretein s egy nagy nemzeti probléma megoldásának a csiráit rejti magában. Bölcs mérséklettel, óvatos készvel, de a szándékot nyíltan elárulva fog hozzá Darányi Ignác a birtokáthelyezés nagy kérdésének megoldásához. Terve az, hogy az 1902. évben oly állami erdők kerülnek

eladásra, a melyeknek talaja a mezőgazdasági mivvelésre kiválóan alkalmas s a melyek oly helyeken fekszenek, a hol gazdasági és szociális szempontok a parcellán kinti eladást indokolttá teszik.

Ezzel meg fog történni — mint maga a miniszter mondja elirányzata indokolásában — az első lépés arra a rendkívül fontos közzgazdasági akcióra nézve, amely a kötött förgalmu s mezőgazdasági művelésre alkalmas alföldi birtokoknak parcellázás útján történő értékesítését s az ekként felszabaduló tőkének hegyvidéki erdő birtokban való elhelyezését ezélozza. Az állam, a midőn ezen kérdés gyakorlati megoldását kezdeményezi, egyrészt példát nyújt a nagybirtokosoknak arra nézve, — hogy a birtokáthelyezéssel kapcsolatosan, kellő körültekintés mellett, az eddigi jövedelmezőség a jövőre is biztosítható, másrészt nemcsak kielégíti az Alföldön mindinkább mutatkozó földéhséget s ez által legbiztosabb gátat vet a szociálistizmus téves tanai elterjedésének, hanem egyszermind meggátolja, hogy a hegyvidéki erdőterületek és havasok külföldiek kezére kerüljenek.

A földmivvelésügyi miniszter ebben a hatalmas koncepczióban, a mely a jövő birtokpolitikájának széles körvonalait rajzolja meg, igazolja azt a felfogást, hogy a magyar faj terjeszkedésének, nemzeti

konzolidációjának útján a helytelen földbirtokviszonyok gátat képeznek és megjelenő az orvoslás módját a birtokrendszer megváltoztatásában. Tényleg ma már mindenki, a ki csak egy kissé is foglalkozott a földbirtokviszonyok kérdésével, tudja, hogy vannak oly vidéki az országnak, a hol a kisbirtokosra nézve a birtokszerzés rendkívül meg van nehezítve az által, hogy relative nagyon sok kötött birtokkal találja szemben magát. Abban is megegyeznek a kérdés alapos ismerői, hogy ezen a bajon fokozatosan, de erőszakos intézkedések nélkül csak úgy lehet segíteni, ha módját leljük annak, hogy oly vidékekről, a hol tulságos sok a kötött birtok, az illető birtokos beleegyezésével, érdekeinek teljes kímélete mellett, áttelepíttessék a kötött birtok más vidékre. Hogy mely vidékre, erre a kérdésre a választ önként kínálják Magyarország földrajzi és etnografiai viszonyai. A sík földön — ezt minden illetékes tényező belátja — a szociális és birtokmegosztási szempontok gátolják újabb hitbizományok alakítását, ellenben az erdőgazdaságon és a nemzetiségek-lakta vidékeken gazdasági és nemzeti szempontok egyaránt ajánlják a hitbizományi lekötöttséget.

A kötött birtok áthelyezése a periferiákra s a síkföld kötött birtokainak felszabadítása a mindinkább mutatkozó föld-

Tarcza.

Gittának.

Zokon ne vedd, galambom, valahogy,
Hogy most ritkábban járom ablakod.

Azért sem kell bucsut venned értem,
Hogy szemedbe mélyebben nem néztem.

Tudod, a nap is sokszor tűzben ég,
Sokszor meg kódós, borongós az ég.

Ha ma talán ablakod nem látom,
Arra téved holnap a járásom.

S ha nem nézem a szemed csillagát,
Azért más fény világa nem hat át.

Csak én ismerem tisztán lelkemet:
A szerelem éltet vagy eltemet.

Gái Zoltán.

Meglopott tolvaj.

— Megesett história —

Sötét éj volt; szinte elveszítette látóképességét, midőn kilépett a házból. Fagyos felszél sikoltva rakta nagy garmadába a felkavart szemetet. Torony Miska gcbájába burkolódzva, vigyázó léptekkel haladt le az utcára s eltűnt a sövénykerítések mögött.

Szeges Jánosnál mélyen aludott mindenki. Még a vigyázatra alkalmazott „Betyár” is jónak látta meghuzódni a hideg szél elől.

Bevonult a fészkerben elhelyezett szekér alá s összegomolyodva hagyta magára a dolog folyását, gondolván magában, hogy hiszen talán őt is megilleti már egy kis vakációbeli jótétemény. nemcsak a falu eseményeinek szörnyen buta fejébe tudományt töltő gető s a legújabb kor történetének méltó kacajára háromszáz forintra minimált tanított.

Mehetett hát Torony Miska teljes bátorsággal, mert a mint mondani szokás, a kutya se ugatta meg. Ott is termett hamarosan a disznó-ól mellé gabalyított, sövényből tákosit „kecz” mellett, melyben három — kövérségtől páhogó lud aludta édes álmait hátradugott nyakkal.

Számár volt a lud mindig s az is lesz! Epen nem törődik az azzal, ha megszokott helyéről eltovábbítják. Azt tartja ő is, mit a német sógor: „Ott a hazám, a hol jóllakom!” Nincs ő benne a gazdájához ragaszkodó ebhüségnek parányi szikrája sem.

Nem is tiltakozott hát az egyik kihizott ióllas, midőn csendes nyughelyéből Torony Miska által felemeltetett s a „kecz” ajtón át guba alá méltattatott. Hagyta, hogy vigyék, a merre tetszik, mert hát a lud felette optimista teremtése a világot forgató égi hatalomnak.

Úgyes tolvaj volt ám Torony. Látatlanul észrevétlenül surrant ki Szeges udvarából, mint valami kódorgó szellem s mikor végre saját udvarán volt, megkönnyeböülten kiáltott fel:

— No, most már azt mondom, hogy keresse Szeges János, a hol úgy tetszik! Annyi szent, hogy ebbe nem vasik a fogal Mikor az ajtóhoz ért, a kert alatt erős

kutyaugatást hallott. Letette hát az életétől megfosztott libát az ajtó mellé s eiment, hogy megnézzé: nem valami — hozzá hasonló — kezeragadó járkál-e a boglyája alatt?!

Az a kutyaugatás pedig nem hiában történt, mert hogy a faluvegi kunyhóban földi sárházának védő fedelelet talált Csira cigány is — úgy éjjel körül — egy ékes gondolattal tette gazdagabbá feje füstös kaputárát.

Az elmúlt napon ugyanis Torony Miska portáján pántozott meg egy tekenőt. míg Torony Miska egy takaros, pirosnyelű görbe kessel kosárhoz való füzveszöt készítet. A pirosnyelű görbe kés nagyon telhivta maga iránt a cigány figyelmét s ügyes tekintettel kísérté, hogy hova helyezi el Torony Miska. Nagy öröme az azt kellett tapasztalnia, hogy nem igen tartják azt valami titkos rejtekhelyen, mert imé a disznó ól eresze alá dugta be Torony, mikor munkáját bevégezte.

— No, ezzel se faragószálz te több veszőt! — gondolta el Csira magában s feltette, hogy még az éjjel sajátjává teszi az óhajtott pirosnyelű jószágot.

Epen akkor ért a kert alatti mellékösvényen keresztül az udvarra, mikor Torony elhelyezte az ajtóban a lopott libát s lefutott szétnézni a boglya körül.

Csira cigány — fajához illő ügyességgel tekintett széjjel az udvaron s pillanatba került neki tisztába jönni a helyzettel. Surrant, mint a futó menyét s hamarosan rongyai közé méltatta a sovárgott görbe kést.

A munka sikerültén érzett öröm meg gyorsabb mozgásra ösztörözte fekete lábait.

éhség kielégítésére: ime, ez a nagy, mondhatni nemzetmentő eszme megjelenik Darányi Ignác politikájában, mint kézzelfogható valóság.

Igaz, hogy csak kezdeményezés, példaadás formájában, de ott van és benne rejlő igazság és tendencia életet ad neki. A mi eddig távoli ködkép gyanút lebegett előttünk: a birtokáthelyezéssel kapcsolatos újalakítás a magyar faj terjeszkedésének és nemzeti konszolidációnk irányában, most eleven valóként kezd kibontakozni. Magyarország jövő képe a körvonalai láthatókká válnak abban a hazafias és nagy nemzetgazdasági koncepczióban, amely Darányi kezdeményezésében és példaadásában élénk táru. Bizva bizunk benne, hogy az életre keltett eszme most már a benne rejlő igazság erejével hatni fog azokra a rétegekre a melyektől első sorban függ a nagy probléma megoldása s el fog következni az idő a mikor a mai óvatos de céltudatos és gyakorlati kezdeményezés nyomán az egész vonalon hódítani és győzni fog.

Pénzintézeteink állami ellenőrzése.

Debreczen, nov. 27.

Volt egyszer egy takarékpénztár, alapjában mindegy, hol, de a történelmi hűség kedvéért mondjuk, hogy Kis-Czeiben.

Élén a megye vezéregyéniségei álltak.

Évek óta vettek részt a közügyekben.

Egyik-másik kiváló hivatalos, de mindegyik több bizalmi állást is viselt. A megye bizalommal, büszkeséggel tekintett rájuk, mint erkölcsi és anyagi érdekeinek hű sáfárjaira. S joggal. Gáncs őket nem érthette, egész életük a becsület nyitott könyve volt. Perfekt gentlemenek voltak. A takarékpénztár

Azonban nem kerülte ki figyelmét az ajtóban látható fehérség.

Oda ment s felismerte az élettelenül fekvő libát.

— Dik mán, ni! . . . Egy vád libá! . . .

Nu, jü les a purdiknak! — motyogta Csira és hirtelen rongya alatt tünt el az élettelen szármolt kövér jószág, melynek utána aztán úgy eltűnt Torony udvarából, mint valami gyorsan suhanó álom.

Torony Miska visszatért a boglyától. Nem látott senkit, nem vett észre semmit!

Mikor az ajtóhoz érkezett, megkopogtatta keményen s azután lenyúlt a földre, hogy felvegye az eltulajdonított libát, de hasztalan kaparászott, sehogysem tudott ráakadni.

— No, ni! Ilyet is látni! . . . Hát hova a fekibe lett! . . . Csak nem ment talán el, hiszen úgy kitekertem a nyakát, mint a parancsolat!

E tündöklés közben Zsuzsi asszony kinyitotta az ajtót.

— Te asszony! Nem vitted be azt a libát! — kérde Torony szorongó szívvél.

— Mán hogy én! Miféle libát?

— Hát a méket elhoztam vót! . . . Ide tettem le, az ajtóhoz ni!

— Látta a nagyapám! Épen most nyitottam ki az ajtót! Talán visszament?!

— Ment a manóba! Mán hogy is lehetett vóna, mikor kitekertem a nyakát!?

Keresték, kutatták mindenfelé, de hasztalan. Az ellopott liba kövér termete már ekkor Csira cigány kunyhójában várt az galma tlan megkoppasztásra.

igazgatója igen szerencsés kezű ember, üzleti beütöttek, a vezetése alatt álló takarékpénztár virágzott, maga az igazgató gyarapodott. Birtokot birtokra vett. Senki se irigyelte. Burokban született, kezei között minden aranyra válik. Színülug tejfel volt minden!

S e szép kártyavár egy rettenetes napon összeomlott.

A takarékpénztár nem volt képes kötelezettségének megfelelni, váltótárczája tele volt értéktelen követelésekkel, az igazgató ur tilos módon a saját üzletei és vállalatai részére vette igénybe a takarékpénztár hitelét, börtöndifferenciáit az intézet tőkéivel próbálgatta fedezni, üzleti veszteségeit a takarékpénztár pénzével fizette.

Enfin: a részvénytőke elszórt, a szegény betevők keserves fillérei a részvény tőke sorsára jutottak és beköszöntött a vizsgálgató, a vizsgálati fogság, a bünyűgyi zárólat és az egész bünyűgyi és erkölcsi eszmöre a hosszú bizakodó éveknél.

S azok a nagy urak, a takarékpénztár igazgató és felügyelő tanácsosai nem panaszkodtak, nem zúgolódtak.

Mint tanult, okos emberek tisztán látták a helyzetet.

Látták, hogy az intézet vezetője galádul visszaélt barátságokkal, bizalmukkal, üzleti járatlanságukkal.

Mélyen, a mennyire csak birtak, bele nyultak zsebjükbe, a testvérebe, az egész rokonságába és fizettek, fizettek — a lehetőség határáig.

Volt közöttük nagybirtokos, előkelő, finom lelkű uriember aki talán még első meg szállás jogán gazdálkodott az ősi birtokon. Megütötték a portája előtt a dobot, kőtyára került az ősi birtok és volt gazdája ma mint biztosítási alkalmazott — talán gazdasági kárbecsüs — keresi kenyerét. Neve erkölcsi

Reggel a kisbíró épen a község házához igyekezett egy kis szokásos reggelire, midőn Szeges udvaráról oly kiáltást hallott, mintha legalább is a ház tetejét lopták volna el.

— Mi az, mi? — kérde a kisbíró a legfelsőbb C-ből jajgató Szegesnédtől.

— Ja a-aj! Csak ne is kérdezze! Ellopták az éjszaka a legszebb kövér libámat! Az én teremő Istenem tegye csudának, a mék evitte! Akadjon a torkán a csontja, a mék megeszi! — tört ki az átok Szegesné ajakán.

— No, no! Csak csendesen nénezaszszony! Tolvajt nem fogunk ám dobbal! — mondá a tapasztalt kisbíró. — Legyen csak türelemmel, majd utána nézek én!

Es mintha csak menták volna neki: hol keresse, egyenest Csira cigány kunyhójának tartott. A mint belépett, a füstös ábrázatu család épen akkor falatozta be a hízott lud izes részeit.

— Mi az? Hol vettétek ezt a ludat? — törmedt Csirára a kisbíró.

— Surjá ván ánnák! Ázs Istenke ádtá ezst nekink! Ut tánnáltám a Torony Miská ajtájában megdígilve, nemzsetes kisbíró urám!

No, a kisbíró sem volt rest! Előfogta Csirát s felkísérte a község házához öreg bíró uram elé, hol kemény vallatóra fogatott.

Csira esküdzött s állítása valódiságának igazolása végett előczitált minden kigondolható szenteket. A mellett maradt, hogy ugyan a dobog, a mint a nemzsetes kisbíró urnak mondta, Torony Miska házának ajtaja előtt találta a ludat.

leg tiszta, de nem tudom, nem fekszik-e rajta az idők teljéig válto- és kereskedelmi törvényszéki teher.

De ez csak egy kikapott példa a sok közül. Csak szimptomatikus jelenség.

A hivatal, a név, a nemesség kötelez. Tudták, átértették. Fizettek szépen, gavallérosan.

Becsületesen cselekedtek, botorul cselekedtek.

Hogy miért botorul, azt végső következtetésekkel fogom bebizonyítani.

A derék igazgató ur hosszas vizsgálati fogság után Amerikába vitorlázott, a betevők kaptak is valamit, nem is, de a legkeserve sebb következmény fennáll és fenn is marad hosszú időnkig.

A tönkrejutott népek, az elszegényedett közönségnek bizalma intézményekben és vezetőiben megröndült és igen-igen nehezen szerezhető vissza. Ez a társadalmi bontó erkölcsi háttér a hűnös üzimeknek.

De tekintsük most egy másik képet, szép Magyarországnak egészen ellenkező pontján.

A kies Erdélyben, szegény székely véreink között alakult a Syékelyegyleti Kis Takarékpénztár. Alapította Ugroa Gábor, a nagy székely, a székely nép szemefénye, istene.

Keserves munkával megtakarított filléreit vak bizalommal vitte tehát a takarékbába. A székely nép sorsának javítását sürgette uton-utfélen a lánglelkű, tüzes szónok.

Körülbelül nyolcezer székely kigazda csakugyan részint megszorultságból, részint gazdasági javítás vagy hasznos beruházás czimén 4-6-8000 koronányi váltótartozásban van az intézetnél. A székelység hálványa mindenható vezérigazgatója az intézetnek, nem lehet itt baj. Valóban minden úgy történt és csak az a történt, a hogy és a mit Ugron akart. Igazgató tanács és fel-

Bíró uram előhívatta Torony Miskát is ki méltó dühében — megtudván az általa eltovábbított lud eltűnésének valódi okát, — úgy képen felejtette Csirát öregbíró uram kegyes színe előtt, hogy majd kivitte a ház oldalát.

— Akasszanak fel! Hat te azt lopod el a mit én lopok!? — törmedt reá.

Öregbíró uram meghozta rájuk a szentenciát, melynek értelmében Csira cigány egy napot kalodában fog ülni, Torony pedig az elpusztított kövér liba árát köteles megfizetni Szeges Jánosnak.

Zsuzsi asszony, mikor meghallotta az ítéletet, nagyon örvendett rajta.

— Hála Istennek! — mondá — Lega lább megveri már a maga keze azt a rossz embert.

Bizony szép három forintot kellett Toronynak fizetni a meg sem kóstolta ludért, s egyttal tudára adatott, hogy ismételt lépés esetén fel fog jelenteni a felsőbb bíró ságnak.

Csira kiülte az egy napi kalodát, s azután markába nevetett. Méskor is szívesen kiállaná ő ezt egy oly szépen kihízott ludért.

Hanem ez eset óta kerüli is Torony Miskát, mert a meglopott tolvaj megígérte neki, hogy rövidesen torkára torrasztja a ludhust!

(Vége.)

ügyelő-bizottság csak az ő búséges kreaturái voltak. Ez az intézet teljesen az Ugron bankja volt s Ugron elég győnge volt, hogy az intézet egész pénzerejét saját vállalataira fordítsa. Uradalmakat vásárolt és mepterhelte, de saját takarékpénztára csak harmadik helyen van betáblázva, a fővárosi bankoknak lévén magukhoz való eszük. Az intézeti vagyornak felét 617 ezer koronát Ugron kölcsönül fölvette, a szegénylőkéjű takarékpénztárral fiókokat és egyéb vállalatokat alapított, míg végül egy év óta az intézet teljesen megakadt, kölcsönöket többé megszavazni képes nem volt, a hitel félrehúzódott előle: megfenneklett nagy vezérével együtt. A közgyűlés elhatározta a felszámolást, de a csőd alig lesz elkerülhető. Csőd esetén a betevők alig kaphatnak 2 százalékot, mert az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok vagyona legkevesébe sem vehető számba.

Ime itt van a második típus. Országos, sőt európai nevű politikus tönkretesz önnagát együtt egy pénzintézetet. Nem lopott, nem csalt, de hibázott. Hibázott abban, hogy neve fényével, egyénisége varázsával lehetett volna a törvényes ellenőrzést. Ugyan ki számoltatna meg egy Ugron Gábort?

S Ugron Gébor elég győnge volt ez intézetet a saját céljaira fel- és kihatározni s elég szerencsétlen volt, hogy vállalatai nem sikerültek. Ma elveszett.

De elvesztek vele magasabb országos érdekek is! A takarékpénztár bukása valószínűsíti a nemzeti csapás. 7-8000 székely kisgazda vártatórtározása lón esedékessé és ha ezt felmondják, nagy részük azonnal elhagyja hazáját, mert az utolsó talpalatnyi föld is ki van húzva a lába alól.

Megveszi az Aibin, ez a kitűnő vezető, politikai élű oláh pénzintézet, mely nyomra példátlan tervszerűséggel kibecsüli, kisajátítja a magyar elemet Erdélyből. Dus aratása létszen most neki.

S ezért büns Ugron Gábor. Többet vétkezett ő emez egyetlen szerencsétlen eselkedete által, mint a mennyit bűbajos szónoklataival valaha levezekelhett.

Gyöngítette az államfentartó elemet és hozzájárult ellenségeink diadalához.

De azt vethetné az ellen a gyakorlati politikus: ez esetek nem számítanak s nem jogosítanak fel egyetemesebb következtetésre. Magyar, könnyen hívő gavalér urak és a nagy politikus előtt meghajló egyszerű emberek mentek lépre. Áldozatul pedig csak a vidék, a szegény tapasztalatlan vidék, a gyámoltalan nép esett.

(Folyt köv.)

A boerek szabadságharcza.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 27.

Egy bécsi lap igen érdekes beszélgetést közöl. Az újság egy barátja Londonban felkeresett egy háború-párti képviselőt, kinek nyilatkozata hű tükre Chamberlain és pártja nézetének.

Richards, ki Anglia politikai életének egyik legtevékenyebb embere, ki vagy 3000 politikai gyűlekezeten vett részt, a következőket mondta:

Nagyon téves hit, hogy Anglia már beleunt a háborúba. Szó sincs róla. Ellenkező

leg; vannak nagyon sokan, kik eddig a háborút ellenezték, kik a kormányt a háború miatt erősen támadták, és most ezek is csak azon vannak, hogy a háború befejeztessék. Minden áron folytatni kell a háborút, akár mennyibe kerül! De egy az általános óhajtás: hogy ne huzzuk, halasszuk. Ez kelt vissza tetszést. Arra a kérdésre nem tud senki felelni: mit csinál az a rengeteg katona Dél-Afrikában. Én sem értem. Pénz kell? adunk? Katona kell: adunk; de győzedelmesen fejezzük már be a háborút.

Arra a kérdésre, hogy Kitchener még mindig bírja-e az ország bizalmát, Richards kijelentette, hogy őt tartják az egyedüli embernek, ki ezt a nehéz feladatot képes megoldani. Hogy mikorra? Azt senkise tudja, Kitchener se tud határidőt kijelölni.

A képviselő még kijelentette azt is, hogy ő levonta a tanulságot a mostani háborúból és az angol kormány is, mely valószínűleg megfontolás tárgyává teszi, hogy az egyéves önkéntességi intézményt ne honosítsa e meg Angliában is, hogy Angliának azután tényleges tisztjei is legyenek.

Szóval Richards erősen bizik Kitchenerben, de azért ez nem igen fog segíteni az angolokon. Pénz? — az még csak volna, de katona — az nincs. Már a múlt számok egyisében megirtuk, milyen sereget kap Kitchener az ő fáradt katonáinak kicserélésére. Ezt az értesítést megerősíti egy yo-manry-ujoncz levele. Az új sereget nem lehet használni, mert lovagolni nem tudnak. A háborúról fogalmuk sincs, azért az első lövések után fegyvert, töltényt, mindent eldobnak és így kerül annyi felszerelés, annyi töltény a boerek kezébe. A küldött ujonczok nagyrészt satnyák; akik pedig használhatók voltának: részegesek. A tűzvonalba nem mennek, a tiszték akárhogy ösztökélik is őket.

Richards képviselő nagyon optimista szemekkel nézi a helyzetet; a kormány már kevésbé, mert akkor az angol kormány aligha tapogatózott volna Krüger elnöknel, vajjon hajlandó volna-e a boer köztársaságok autonómiaja s az aranybányakerületek átengedése alapján békét kötni. Krüger természetesen visszautasította az ajánlatot s kijelentette, hogy csak a boer államoknak, az összes európai államoktól garantált teljes függetlensége alapján hajlandó békét kötni.

A boerek ügye bizonyára nem áll oly rosszul, különben ily ridég feleletet Krüger nem adott volna. A legújabb táviratok ismét a boerek újabb sikereiről szólnak. Egy johannesburgi hivatalos távirat szerint Villersdorp közelében összeütköztek a boerek az angolokkal. A boerek parancsnoka egy távirat szerint Buys, egy másik szerint Cro-belaar volt. Az angol csapatok parancsnoka elesett, három angol tiszt megsebesült. A vasuti ezrednek egy csapatát amely száz emberből állott, a boerek elfogták. Más angol csapatrészeknek is voltak veszteségeik.

A ma érkezett táviratok a következők:

Philadelphia, nov. 25.

A német amerikai szövetség 4000 példányban küldött szét egy petíziót, mely arra szólítja föl a kongresszust, hogy fejezze ki a boeroknak az Egyesült-Államok népének rokonszenvét. A kibocsátók azt remélik, hogy az ívet sok millió amerikai polgár aláírja.

London, nov. 26.

Chamberlain Austen pénzügyi titkár (a minisztérium tagja) tegnap Catskillban (Bransgrowe) mellett beszédet mondott, amelyben arra utalt, hogy az utolsó hetekben heves támadásokat intéztet. Anglia ellen és különösen a brit csapatok ellen. Ezek a támadások minden angol embert fájdalommal töltöttek el és Anglia nem is fogja ezt egyhamar elfelejteni vagy megbocsátani. Egy külföldi újság, amelyet egy angol folyóirat

támadásai miatt rendreutasított, azzal melegeztetett, hogy csak azt állította, amit már előbb Campbell-Bannermann is mondott az angol katonákról.

Az a kérdés már most, hogy Bannermann tudatában volt-e annak, hogy milyen felelősséget vesz magára és gondolt-e arra, mi minden történt más oldalról az ország jó hírének beszenyvezésére. A kormány azonban rendületlenül fogja folytatni eddigi politikáját. A Dél-Afrikában megoldandó feladat nehezebbnek bizonyult, mint előzőleg gondolták, de akár hosszabb, akár rövidebb ideig tart az, ami még hátra van, a kormány mindenesetre mindvégig megmarad az eddig követett úton.

Folt, a mely tisztit.

Debreczen, nov. 27.

Vasárnapnak rejtelmesen borongós éjjelen egy barna fodrászlegény tartott hazafelé valamelyik mulatságtól. Vigán futyörésezett, a gomblyukában vörös georgina virult.

Egyszerre, az Péterfia-utcán, két nőalak kerül vele szembe. A gráciák imént még a bálon járták a fadagót, mámorosak is voltak egy kissé, hát vigán énekeltek. — Hogy éppen a Figaró elé érnek, az egyik hirtelen egy revolvert ránt elő s borizú hangon rákiált a meglepett fiatal emberre:

— Most meghalsz!!!

A kis fodrász egy pillanatig habozott, (Nem értendő szószerint.) Elszaladjon? Akkor még hátba lövik. Aztán utóvégre volt ő katona, felvitte a káplárságig is, hát csak nem retirál meg két fahérség elől.

Egy merész és hirtelen elhatározással torkon ragadta merőnylőjét s kiesavarta kezéből a gyilkos szerszámot, a hölgyet pedig bevitte a rendőrségre.

Csak itt tűnt fel neki is, meg az ügyetes tisztnek is, milyen furcsa alakja van annak a revolvernek. És ahogy az ügyeletos forgatja, nézegeti, egyszerre szétnyílik a revolver s egy teli tintás üveg esik ki belőle a földre.

A kis fodrász, erre, átlátva, hogy csak tréfa volt az egész dolog, tüstént visszavolta panaszát. És kimenőben pathetikusan szólott oda előbbi támadójának, a tintás padló felé mutatva:

— Sebaj, galambom; »ez a folt, amely tisztit!

Az első hó.

Debreczen, nov. 27.

Várva-vártuk már régóta, reggelenként, he fölkeltünk, kinéztünk az ablakon, kutatva nordtuk körül tekintetüket; — hiába még nem érkezett meg. A kis hugocskám, az Aduska, ott pipiskedett mellettem és kíváncsiskodva kérdezte:

— Bácsikám, hát még mindig nem takaritanak az angyalok?

Nem bizony, még nem takarítottak. De tegnap reggeli lelkendezve rohant be a csöpség:

— Takaritanak! Takaritanak! — és oda sietett az ablakhoz.

Csakugyan: lassan, még mintegy félve szállingozott le a hó...

Itt a vendég, a várva várt vendég, kinek jöttével befutjuk a szobát, teát készítünk, odahuzzuk a széket a kandalló mellé, ahová összegyülekezik az egész család és beszélgetve felidézük a teastélyt, a mulat, amikor

szintén beköszöntött ami rendes vendőgünk . . .

Es mindenkinék eszébe jut valami . . . Az a kandallóban pattogó, sustorgó tűz anynyi mindent tud beszélni . . .

Hull a hó! ki tudja, nemsokára nem e a mi sirunkat fedi be . . . gondolják az öregek . . .

Esik a hó! Jön a farsang . . . gondolja a leányka. Nemcsak a tánczra gondol, amikor belepirul . . .

Esik a hó, építünk hóvárat! jaj de jó lesz! Csak minél tovább tartana . . . ujleng a fugyerek . . .

Közelg a tél . . . a fagy . . . mi-ből fütünk, csak minél rövidebb lenne . . . töpreng a szegény! . . .

Hull a hó . . . beföd minden sarat, piszkot. Az ártatlan színével . . . ez a kül szín . . . hogy csal — epéskedik a pesszi mista.

— Ismét elmúlt egy év . . . gondolom én. Mulik az idő . . . mit törődik avval a természet . . . büt hoz-e, vagy örömet . . . A hó elolvad . . . a fagy eimulik . . . a nap sugár ismét ragyogni fog . . . Csak megérjük . . . és kezdődik minden elülről . . . A multat meg nem semmisíti a megbánás, a jövőt közelebb nem hozza a fagy, csak egy a miénk; a jelen . . .

Mi volt a hó? mi lesz hó? — Miért töprengett ezen . . . A mi agódásunk, a mi félelmünk meg nem állítja az idők futását . . .

Hull a hó . . .

Fáznak a szegények.

Debreczen, nov. 27.

Tegnap leesett az első hó. Tiszta bizonyossága annak, hogy itt a tél. S ha valaki nekünk nem hinné el, nézegessen szét a városban. Száz meg száz alak álldogál, vagy futkos zsebredőztél kézzel, az arcaikon már ott van a fagy leheltetének kékes szederjessége, fáznak a szegények!

A nőgyelet tavalyi melegedő szobája az idén is rendelkezésükre áll a melegedni óhajtó embereknek. De mi ez, kérem? Fázik száz, kétszáz ember, s azokat egy melegedő szobával elégtésük ki?

Valóban, a közjótékonyosság ma már nem él a lelkekben. Pedig egy melegedő szobára valót egy kávéházi asztaltársaság is összegyűjthetne. De nincs akarat, nincs érzés, mely diktálná az embereknek a szegények nyomorát.

Végre ismit gondoljunk vele, — mondják sokan. A szabó hazaszállította télikabátunkat, a kályháinkban vigan pattog a fahasáb vagy a kőszéa. Azt nem veszik észre, hogy szegény szegények csak álmodnak arról a képről, mikor ők is mohón csillogó szemekkel nézgethetik a tűz villogó fényét.

De nemcsak fáznak, hanem éheznek is a szegények. Ingyen kenyeret pedig még nem osztanak. Itt volna már ennek is az ideje.

A tavaly összegyűlt pénzüsszegeből maradt meg valamelyes alap az idej segélyezésére. A hírlapok akciója is kezdetét vehetné. Gyűjtésre kell felszólítani a város egész polgárságát. Szeretem hinni, hogy lesz foganatja.

Gondoljuk csak el a szegények, a fázók és éhezők helyzetét. Nagyon szomorú ez a kép. És mégis volnának sokan, kik nem hinnének e kép valóságában, vagy ha hisznek, hát nem hajlandók s segedelem megadására?

En nem tudom ezt elhinni. A farkas, a legkegyetlenebb vad állat is szereti és ápolja párját, fajtáját. S az ember, a leg-nemesebb lény, ne tenné ezt?

Debreczen lakosságának vagyón viszonya átlagosan igen kedvezők. Szedjen hát elő ki-ki néhány fillért s adja oda a szegé-

nyeknek. Elég a legkevesebb adomány is. Adjanak annyit, amennyit a cigánynak vetnek a hegedűszóért, adjanak annyit, amennyit kártyázás közben eresztenének. Mind egy; a könyörület adománya áldást hoz megadójár.

Mi is elfogadunk adományokat a mai naptól kezdve. S reméljük, hogy meghallgatja mindenki az Arany János szavát:

— Adjatok, adjatok, amit Isten adott.

Gáz.

Szerencsétlenül járt tolvaj.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 27.

Nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel a kanizsai szállásokon — mint tudósítónk jelenti.

Bujelka Tamás és Marcsák Vincze rosvott életű kanizsai lakosok kiszimatolták, hogy Korhecz Imre szállási lakos kamrája meg van töltve élelmiszterekkel s mivel a kamra a háztól külön állott, elhatározták, hogy a falat kiássák és a benne lévő élelmiszereket megdézsmálják.

A két ember megközelítette a szállást s miután a házőrző kutyákat zsiroskenyérrel elcsitították, hozzáfogtak a kamarának kibontásához.

A földből vert falat — mivel a föld talajától nedves lett — könnyen átfuták s azon akkora lyukat vágtak, hogy Bujella könnyen bejuthatott rajta.

Bujella, a mint a kamrába jutott, egy — magával vitt nagyzsákot — megtöltött füstölt disznó hússal s a zsák végét kidugta a kint álló Marcsáknak, hogy huzza ki.

A tömött zsák azonban nem fért ki a vágott lyukon és miközben a zsák kihúzásával erőlködött, megfeszített és a lyukvágás által meglazult gyenge fal beomlott s mag alá temette a bent dolgozó Bujellát.

A fal beomlása által okozott zajra a ház népe is fölébredt s kimentek megnézni a zaj okát. Marcsák nem várta be az érkező gazdát, hanem elmenekült üres kézzel, Bujellát azonban a beomlott fal alatt haldokolva, találták, melle teljesen össze volt zuzva.

A tolvajt megismerték, mire azonban kocsira tették, hogy beszállítsák a községre, meghalt. Korhecz a hullát a községházára vitte, a hol a hullaházban helyezték el a boncolás megejtéséig.

NAPI HIREK.

— Ingyen kenyér. Itt van a tél teljes mi voltában. Fehér hólepel borult le a földre, mint első hírnöke a hosszas téli időnek melynek tartama alyit jobzárul a föld kebele s a nyomorgók sorsa keserveesebbé válik. A mult évben a város nemesen gondolkozó férfai; összeállottak és megpendítették az eszmét az ingyen kenyér kiosztása tekintetében. — Volt is ennek szép eredménye. Azt hisszük, hogy a nemes munkásságot ez év telén is folytatni fogja bizottság s ezeket mentenek meg a gyilkoló éhségtől. Az idő itt van, a nyomor kenyérért kiált. Indítsa meg a bizottság a mozgalmat és kezdje meg a kenyér kiosztását az éhezőknek.

— Értesítés. A debreczeni vadász társulat hajtó vadászatot rendez: 1. Savóskuton 2. évi december 8 án 140 hajtóval. 2. Bánkon a Ludasnál 1802 év Január hó 6-án 140 hajtóval. Hajtóvadászaton 3z és fácán lóhető. Vadászati kezdete reggel 7 óra 30 perczkor. Egyidejűleg figyelmeztetnek tagtárs urak, hogy magán vadászatokon táczánt löni ez évben csak november végéig lehet; továbbá hogy a hajtó vadászatokra kijelölt területeken, a házszabályokban előirt határidő alatt vadászni tilos. A vadász társulatnak 1901 ik év november hó 18 án tartott választmányi gyűléséből. Publig Ernő jegyző.

— Dr. Király Ferencz állapota. Mint örömmel értesülünk, Dr. Király Ferencz állapota ma reggel óta jobbra fordult, úgy hogy Budapestben tanuló fiát is értesítették, hogy nem szükséges hazajönnie, mert édesatyja túl van a veszélyen. Örömmel jelezük eszeren csés fordulatot és kívánunk a derék férfinak mielőbbi teljes felgyógyulást.

— Botrány egy zsinagógában. A nagy-tapolcsányi zsinagógában, mint sürgönyzik, nagy botrány történt tegnap. A zsinagógában imát tartottak tegnap Felzenberg Henrik gyáros elhunyt feleségének lelki üdvéért: közben egy Löw Beer Samu nevű ember becs-mérlőleg nyilatkozott az elhunytól. Felzenburg ezt meghallva, arczul ütötte Löwöt, ki botjával a gyáros felé sujtott. Az ütés helyette Ferzenburg atyját találta. — Az öreg ember elájult az ütéstől. Löw hazament a zsinagógából és otthon annyira erőt vett rajta az izgalom, hogy felkiáltott: leányom meghalok — s halva rogyott össze.

— Városatyák választása. A törvényhatósági bizottság tagjai közül hárman elhaltak: Hajdu Ignác, Szikszay Szabó László és Szabó Sámuel. Az ő elhalálozásaikkal megüresedett bizottsági tagsági helyeket választás utján töltik be. — A városi tanács legutóbbi ülésének hozott határozata szerint a választás határnapjául december 18 át fogja preponálni.

— Papp Lajos temetése. A korán elhunyt megyei árvaszéki hivatalnokot, Papp Lajost ma délután két óraker kisérték ki végső útjára. A megérkező holttestet nagy néptömeg várta a vasutnál. Ott volt Dégenfeld József gróf főispán, Rásó Gyula alispán s a megyei és városi tisztikarból számosan. A holttestet, mely drága érczkoporsóba volt rejtve, feltették a gyász-kocsira s megindult a menet a Kossuth utcai templom felé, hol gyászistenisztelet tartatott. A koporsót tizenhét kocsis kísérte a templom felé s onnan ki a temetőbe, hol örök álmára helyezték a derék hivatalnokot.

— Közlöny. A magyarországi protestáns theológiák ifjúságának Debreczenben szerkesztett és kiadott hivatalos lapja 32-ik évfolyamát éli. Nagyon szép időz egy ifjúsági lap életében. Azt jelenti ez, hogy egy ilyen típusú feltétlenül szüksége van a theologiai ifjúságnak. Az ez évi hatodik számát ma vettük az ügyesen szerkesztett lapnak s most csak nagy dicsérettel emlékezhetünk meg érdekes cikkeiről. A lelkészképzésről egyes talpraesett, cikket olvashatunk Izsák Aladár tollából. A tárczában idb. Jánbor Lajos ír szép költői levelet a fiához. A többi cikkek is ügyesek és időszerűek. Melágen ajánljuk a kitűnően szerkesztett lapot a lelkészek, hit-tanbhallgatók és érdeklődő világiak figyelmébe.

— A székekért. Elnyomott székele testvéreink érdekében nagyfontosságú mozgalmat csinál az EKE. A mozgalom célja a székek testvérek felségítése. A kik érdeklődnek a nemes irányu mozgalom iránt, küldjék be adományukat az EKE titkárságához. Debreczenben az ifjuság indított ez irányban buzgóságteljes mozgalmat. Nánássy Lajos esküdt felügyelő s a kollegiumi elem Vilik osztály tanítója tanítványai körében indított gyűjtést e célja. A nemesszövölő fakadott tett nem szorul bővebb dicséretre.

— Csavargó a társ ellen. Az is ritka, hogy egyforma bűnben leledző elvtársak történelem egymás ellen. Magtörtént ez tegnap éjjel a Csapókölvárosban, hol Sárkány József, ismeretes zsebtolvaj mulatozott együtt vidám kedélyű cimboráival. Az elfogyasztott bormenyiség feltűzte őket s összehop csiáskodtak. Közben egyik társa úgy meg lökte Sárkányt, hogy nekiesett az egyik ablaknak, melynek szétört üvegei a balkarját össze vissza szabdalják. A pörüljárt csavargót be kellett szállítani ápolás végett a kózkórházba.

— A lépipált Barnum Ki ne emlékeznek Debreczenben Barnumra, aki óriási tárlatát pár óra alatt felütötte az ispotálytéri laponas méltó csodálkozására a debreczeni civisnek, aki aanyai idő alatt még meg sem tudta volna hányni vetni, hogy mi módon fogjon hozzá. Nos, hát a mi derék, elsőrangú fűszerkereskedőnk, Kontsek Géza alaposan lépipálta a nagy reklamáriást. A Kardos féle ház mellett levő óriási fűszer és mag kereskedő még tegnap ott volt a régi helyén s ma reggel már a díszes új üzletben szolgálták ki a vevőket. A teméntelen árut egy éj alatt úgy átpántalták és berendezték az új üzletben, hogy nyoma sincs semmiféle rendtelenségnek. Harmincz ember kezemunkája teremtetten meg ezt az érdekes dolgot. Kontsek Géza fűszer-mag-és csömege kereskedése ma vetekedik bármely budapesti hasonló üzlettel. A közönség figyelmét felhívjuk erre az igazán látványosságzámba menő kereskedésre.

— A kirakatok tolvaja. Kis Gyula nak hívják. Becsületes foglalkozás helyett a kézagadás művészetét gyakorolja. Igazi Ludvécz Abris Debreczenben. Amit meglát a szeme ott nem hagyja a keze. Tegnap Szif Aladár üzletéből emelt el egy nagykendőt. El is inalt vele, de egyik segéd észrevette s utána iragodott. A hajszának az lett a vége, hogy Kiss Gyulát elcsípték s átadták a rendőrségnek. A kapitányság harmincz napi lezárásra ítélte, s aztán illetőségi hejérefogják telonzolni.

— Az após meglepetése. Kedves jelenet játszódott le annak a nagyváradi bizottságnak pénteki ülésén, a mely az esküdték névsorát állítja össze a jövő evre. A bizottság elnöke Nagy Ferencz, a törvényszéket jelentő táblabíró, a várost Mezey Mihály, a vármegyét Szabó József és Hegyesi Márton képviselik benne. Az ülés elején kedélyes beszélgetés közben azt mondja az elnök: Van már új főügyésznök. A társaság tagjai érdeklődéssel kérdezték: ki?

— Sável Kálmán, válaszolt az elnök. Ma helyezte át a miniszter saját kérelmére Pécsről Nagyváradra.

A társaság minden tagja örömmel fogadta a kinevezés hírért, csak Szabó József, a megyei szabadelvűpárt tekintélyes, szerezetreméltó ősz alelnöke nem akarta bíni.

— Tudnom kellene arról nekem.
— Miért, kérdezte az elnök.
— Mert Sável Kálmán — a vőm, vála szolt Szabó József.

Az elnök meleg gratulációjára később mégis elhitte, hogy Nagyváradra helyezték át vejét aki saját kérelmével kétségtelenül meglepetést akart szerezni apósának.

— Elfogott betörő. Jó fogást csinált tegnap Dobos József, a rendőrség e kiváló, ügyes biztosa. Letartoztatott egyik szállodában egy elegáns fiatal embert, ki nagy löktekezésével vont magára a figyelmet. Egerben történt, hogy Tarbay ékszerész üzletét feltörték s onnan nagy értékű ékszereket raboltak el. Az egi rendőrség egyik ügyes tagját Deák Mihályt bizta meg a betörő nyomozásával, aki azóta folyvást kutatja a rablót. A legközelebbi nyom Debreczenbe vezetett és itt Dobos József segítségével sikerült is felismernie az üldözött gonosztevőt a letartoztatott gavallér személyében. A fiatal embert a rendőrségre vitték, hol rövid kihallgatás után bevallotta, hogy a neve Hisslinger Gyula czukrászsegéd és a betörést ő követte el Szabó József nevű társával, ki most Budapesten tartózkodik. A rendőrség azonnal telefonált Budapestre, hogy Szabót tartóztassák le, ami meg is történt. Hisslingert pedig a nála talált hűntárgyakkal együtt az ügyész ségnek adták át.

— Nagy occassiót rendez a Szénássy, Hoffmann és Társa czég (IV., Bécsi utca 4. sz.) november 15 től, mely alkalommal se lyemkelmék, bársonyok, angol mosóselymek, lyoni foulardok, japónais és chinaiselymek kerülnek eladásra. Az árak ez alkalomra mélyen leszállítottak, hibás árut nem tartanak s csak hírneves gyárosok gyártmányai kerülnek eladásra. Maradékoknak külön osztályt rendeztek be s ez feltűnő olcsó áron kerülnek eladásra.

— A félmillió sikkasztás. A néphumor nagyszerű operetthöst csinált a sikkasztó jó gázból, Kecskeméthy Győzdből; százféle áruhában járhatja be vele a világot, ezer vidám tréfát követett el vele és mi a legkellemetlenebb, belevonja játékába a komoly fővárosi tanácsot és az ésszemű s gyorskezü rendőrséget is. A legutolsó tréfát Kaposvárott követte el egy vidám ur, aki a következő szövegű, czeruzával irt levelezőlapot küldte Halmos polgármesternek:

Nagyságos Halmos János polgármester urnak.

A pénzt beszolgáltatom, ha büntetlenül maradok, választ hírlapilag kérek. Kecskeméti Győző.

A polgármesternek nincs érdeke a humor iránt és így nem reffektált a jókedvű kaposvári ur tréfájára.

Színház.

Színházi műsor.

Szerdán, november hó 27-én Sin-Toy Kínai operette 3 felvonásban.

Csütörtökön, november hó 28-án: Ocskay brigadéros. Szinmű 4 felvonásban.

Pénteken, november hó 29-én A denevér Operette 4 felvonásban.

Szombaton, november hó 30-án A Gésák. Kínai operette 4 felvonásban.

Vasárnap, december hó 1-én két előadás; délután 3 órakor félhelyekkel: Himfy dalai. Vigjáték, előjátékkal, 3 felvonásban; este 7 és fél órakor. bérletszünetben: Angot, a kofák leánya. Operette 3 felvonásban.

Hétfőn, december hó 3-án, New York szépe. Operette 6 felvonásban.

Szoyer Ilonka Debreczenben.

— A debreczeni színház vendége —

Debreczen, nov. 27.

Holnap Debreczenbe érkezik Szoyer Ilonka, aki városunk szülötte és négy este vendégszerepelni fog a debreczeni színházban.

A bájos fiatal művésznő Kassáról jön ide, ahol valóságga az egész várost lázba hozta ragyogó énekművésze, fiatalos üdeszépsége s nagy szubrett-tehetségének, temperamentumának, friss hódító eredetisége.

A rendkívüli adományokkal megáldott művésznő az operette terén egészen új tünemény, a ki mindössze másfél év óta van Budapesten, de ez idő alatt a főváros legelső énekesnőjévé emelkedett.

Szoyer Ilonka ezelőtt, igen rövid pályája kezdetén külföldön, Bécsben, Drezdában, Szentpétervárott, Moszkvában aratta diadalait. De magyar szíve haza vonzotta, nem hiába debreczeni leánya.

A Magyar Színházról való megválásának története ismeretes. Szoyer Ilonkát külföldről és a magyar királyi operától fényes szerződési ajánlatokkal keresték föl; az ifjú művésznő azonban, mielőtt elszerződne, vidéki körutra indult.

Ez a körutja valódi diadalut lesz számára, mert Szoyer Ilonka a legnagyobb primadonna-kellékekkel harszol: esodaszép hang, tökéletes énektudás, pompás játék, ragyogó fiatalság, szép megjelenés és tündérfényű ruhák. Debreczen közönsége négy este gyönyörködhetik Szoyer Ilonka művészetében. Pénteken a Denevérben lép fel először s énekelni fogja a Strauss eredeti magyar dalát, melyet eddig Magyarországon kivüle csak Réthy Laura énekelt. Második este a Gésákban játszik, vasárnap az Angot-ban bemutatja világ-hírű stakkato polkáját, melyben az éneklés művészetét a virtuozitás legmagasabb fokán ragyogtatja. Hétfőn New York szépe-ben bucsuzik el tőlünk Szoyer Ilonka, a ki kétségtelenül zsutolt házak előtt fog nagy dicsőséget árasztani kedves szülővárosára, Debreczenre.

* Romeo és Julia. Szegény megboldogult Shakespeare! Világhírű, halhatatlan műveket irtál s azzal a tudattal hunyadt le szemeidet a halál álmára, hogy a késő utód is méltányolni fogja a te nagy szellemedet. Mint csalatkozottál, világgrszóló lángelme!... Nem igen epkedik ma már utánad a sikamlós operettekhez szokott közönség. Inyenczekké lettünk s a caviárt keressük. Tegnap este is e szomorú tapasztalatot szereztük a színházban. Alig volt valami közönség a Te nagy műved, Romeo és Julia előadásán. A zsebet áldozza fel az igazgató, mikor Téged felébreszt mélyeséges álmaidból. Pedig az előadás szép volt. Fái Flóra Juliját és Gúny Romeoját már többször láttuk s csak elismeréssel szólhatunk róluk az esteli játék után is. Tanay Mereutiója művészi magaslaton állott. Az öreg Capulet szerepében Bartha is jeles alakítást mutatott be. Hanem azért csak aludjad mély álmaidat, világremegő nagy elme. A jó magyarja keveset ad már Reád. Hja! Cziivilizálódunk szörny módon!

Az asszony büne.

Bérgyilkosság 200 koronáért.
— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 27.

Érdekes letartóztatás híret jelentik nekünk Krassó Szörénymegyei Kladova községből:

A múlt héten Bulzán Juon vagyonos oláh parasztember ki ment az erdőbe, hogy a kintlévő sertéset megnézzze. Alkonyat után indult hazafelé, de az erdőből már nem tudott kijutni, mert holttestét másnap az erdőben találták meg, feje teljesen szét volt zúzva.

A esendőség ötnapi nyomozás után megtalálta a gyilkost Ghikán Tódor személyében, a kit az erdőre hajtott sertések gazdái fogadtak fel a gyilkosság elkövetésére.

Ghikán a cserdörök előtt azt a felfedezést tette, hogy a gyilkosságra Bulzán felesége bérelte fel 200 koronáért, a mely összeget másnap a gyilkosság után meg is kapta. A gyilkosság végrehajtására már egy hónap óta készült, de csak most kínálkozott kedvező alkalom.

Bulezanak ugyanis második felesége volt Popovics Seida, aki férjénél jóval fiatalabb. — Az asszony viszonyt folytatott Longu György nevű kocsisával s mivel attól tartott hogy férje, ha a viszonyt megtudja, elzavarja őt, a kocsisal rávette Ghikánt, hogy férjét, — ha az erdőbe megy, üsse agyon.

Hogy a gyantát elhárítsa magáról az asszony, a gyilkosság éjjelén minden keresmába elment keresni férjét. sőt még a községi kisbíró is meghizta, hogy keresse az urát. Másnap pedig, mikor a gyilkosságról értesült, sirva futott az erdőbe férje holttestéhez.

A letartóztatás alkalmával az asszony mit sem akart tudni a terhére rótt bűncselekményről, de Ghikán és a kocsis szemébe mondták, hogy ő volt a gyilkosság értelmi szerzője. — Mind a hármát letartóztatták.

Apróságok.

Majd megegyeznek.

Az emlékezetes 1867-ki államjogi kiegyezést tudvaleg az ugynevezett hatvanhetes bizottság élénk, közbe közbe heves vitái előzték meg.

A többi között Nyári Pál — a jeles casnista — a következő fogas kérdéssel vélté Deákot zsák utcába szorítani:

— Valamint Magyarországnak, ugy az osztrák császári birodalomnak is önálló, független törvényhozásának és annak felelősséggel tartozó független kormányzatának kell lenni. Ha ez így van, — folytatá diadalmasan — háterkedem kérdeni, hogy a 29 § ban említett közös miniszterium ki által fog ki nevezetni?

Nézetem szerint ezt az osztrák császár nem teheti, mint osztrák császár; mert akkor a magyar kir. souverain jogát sértené meg. A magyar király ismét nem teheti, — mert ez által az osztrák császár fejedelmi jogába vágná. Miként lehetne tehát e fontos kérdést megoldani?

Az egész hallgatóság feszült figyelemmel és kíváncsian nézett Deákra; szentül

hitte, hogy erre Deák sem tud majd — mint Jókai mondani szokta — kádencziát találni. Deák nyugodtan és komolyan válaszolt:

— Én azt hiszem, hogy ő Felsőge az osztrák császár majd csak meg fognak egyezni maguk közt. Én a dolognak más megfontolását nem tudom.

E válasz általános derűtséget keltett: talán a benne előforduló igének és névmásnak többes számba tétele által; a mivel Deák mintegy tulhajtotta, karrikírozta Nyári éles ellentét kereső dilemmáját, lévén az osztrák császár és a magyar király egy és ugyanazon személy.

A király és Andrássy édes anyja.

Gróf Andrássy Gyula édes anyja fenkölt lelkű, finom érzésű honleány volt. Am sirva fakadt, a mint meghallotta, hogy kedves fia miniszterelnökké nevezetett ki. Mindig ezt hajtotta:

— Ugy jársz édes fiam, mint Batthyány Lajos.

Mikor a király a kinevezési actus után először jött Budaóra, pompás fogadtatása volt, zászlók lobogtak az ablakokból, a nép künn örönlött az utcákon, a balkonok, ablakok telve voltak előkelő hölgyekkel. A király, a kinek balján Andrássy ült, jobbra, balra köszöngtetett a lelkes éljenekre és minthogy a királynak szólt minden éjen, az etipette szerint a miniszterelnököknek illetenség lett volna köszöngetni. Andrássy mégis mege-melte kalapját egy helyütt. A király ránézett és könyvedén kérdé:

— Kinek köszönt?

— Édes anyámnak, — felelte Andrássy kissé zavartan, látván, hogy az etiquette ellen vétett. — De a király hirtelen megnyugtatta:

Mutassa meg, kérem, nekem is: hol áll, hogy én is köszönthessem.

S a király hátrafelé fordulva emelte meg kalapját a grófnő előtt, a kit különben nem ismert.

Különfélék.

+ A legnagyobb sebesség. A multkoriban megírtuk, hogy a bern-zossen-i katona vasúton a villamos vonatokkal való sebességet óránkénti 160 kilométerre fokozzák. Egy német vasút szaklap a sebességnek eme rekordjához a következőket jegyzi meg: Ez a legnagyobb sebesség melylyel élő lény valaha egyik helyről a másikra mozgott. 120—130 km. sebességeket próbameneteknél már gőzmozdonyokkal is elérték. A 160 km. gyorsaságnál egy négyszög méterre 134 kg. légnyellállást konstátáltak, aminek legyőzése 80 lóerő szükségeltetik. Óránkénti 160 km. sebességnél a másodpercenként megtett út 44. ml ilyen gyorsaságot csak a leg-erősebb orkánál tapasztaltak.

+ Sok az ügyvéd. Egy legújabb statisztika szerint esik egy egy ügyvéd

	lakosra:
Németországnak	8500
Ausztriában	6000
Magyarországon	3400
Hamburgban	3700
Berlinben	2400

Bécsben 1650
Budapesten 650

+ Vilmos császár a vegetáriánusok között. II. Vilmos császár lezútóbb egy vegetáriánus-lakomán vett részt, ahol a pompás étvagygyal evett és rendkívül izlet neki minden. Ebéd után föállott s a következő beszédet mondotta:

— Uraim, az önök ételei kitünőek. Mindezek a főzések a legfinomabbak voltak s a a legizletesgkben voltak elkészítve! El fogom rendelni, hogy az én asztalomnál is ilyen főzésekkel szolgáljanak föl. Azonban hussal!

A császár ugyanis bármily invecz is egyébként, elsősorban mégis a húst szereti legjobban.

Legutóbbi angolországi tartózkodása alatt egy meghitt társaságban így szólott Vilmos császár Landsdale grófnak:

— Három dolog van ami Németországot nagygyá és erőssé tette: Beef, beer and Bismarck!

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népelethől. —

Írta: Szini Péter.
XV.

Nehéz napok.

— Hehehe!... Jól megültünk oda!... Már a felesége megunta várni! Ugyan holis lehetett oly sokáig? Talán bizony...

— Ne tréfáljon Vencel ur! Ne üzzön gunyt szerencsétlenségéből! — kérlelte Károly. — Elég nekem a magam baja!

— Azt látom! Hát mit keres itten?

— Mit keresek? Hol van a nőm meg a kedves gyermekem?

— No nézd el már!... Hát azt hiszi maga szerencsétlen, hogy a jó Vencel ur majd itt tartja őt évig, hogy várja magát hazafelé?

— Hiszen azt nem gondoltam, de talán tudja: hova mentek?

— Mit tudom én azt? Innen elpasztult nemsokára, mert a házért nem tudta fizetni. Ki tudná azt hol kóborol?! Lehet, hogy elutazott a szülőtte földjére!

Vencel Károly is a gondolatban volt. Megindult, hogy elmegy Tisza-Vezsénybe.

Egy karjéar sem volt a zsebében s felelte éhes volt. Visszatért hát Vencel urhoz.

— Az Istenemre kérem, Vencel ur! mondá neki. — Segítsen meg néhány krajczárral. Majd leszolgálem valaha. Felelte éhesem s nincs pénzem, hogy kenyeret vegyek.

Vencel ur élesen fekkacagot.

— Mit beszél? En adjak magának pénzt? Hiszen még maga tartozik nekem! Furcsa okoskodás!... Kolduljon ha nem tud pénzt keresni.

Vencel Károly szive összeszorult. Könybelábadt szemmel közeledett Vencel felé s felemelé kezét.

A köszívű háztulajdonos megrémült. Azt hitte, hogy ez elkésédett ember bántalmazni akarja.

Hirtelen az ablakhoz rohant s kikiáltotta: — Ide, ide!... Segítség... megöl a gyilkos!

Eppen egy rendőr ment föl az ablak alatt, ki hirtelen beszaladt a szobába s az elbámult Károlyt gyorsan galléron ragadta.

— Kísérje ke a gazembert! Meg akart ölni! — mondá Vencel a rendőrnek.

A szegény Károly hasztalan szabadkozott, hiába erősítette ártatlanságát: a rendőr elkísérte.

Megvizsgálták ügyét s ismét egy évi börtönt kapott mint megátalkodott bűnös.

Veréb Károlynak hosszabb volt ez egy év az elmúlt ötnél. Akkor megérdemelte sorát mert rabolni akart s a törvény nem vehette tekintetbe éhségét mely rossz tettekre késztette.

De most értette hogy ártatlanul kell szent vedni.

Fel is fogadta, hogyba ideje letelik azon nal odahegyja a fővárost, hol annyi szenvedést kellett kóstolnia.

Mikor aztán eltelt az egy év eszébe jutott a fogadása. Odahagyta a fővárost s Veszény felé utazott.

Azt hitte, ott fogja találni Juliskát s e tudat erőt kölcsönzött lábának.

Késő este lett midőn Csiszlik János házához bekopogtatott.

A mester nem is várt hajdani legényére s midőn elpanaszolta sorsát köny remegett szemében.

Szöbeszd közt aztán előjött Juliska is.

— Ide nem jött! — mondá Csiszlik. Ha nem hallod, abban az időben a pállaki uton Bácsi Mihály egy magtagyott asszonyt talált egy kis gyermekkel. A gyermeket el is hozta s felnevelgette. Ki tudja, hátha épen Juliska volt az?

— Az volt! . . . Ő indult utnak oly időben! Bizonyosan a kegyetlen Vencel kiütötteket! . . . Oh, szegény ártatlan Juliskám!

Kézébe rejté arczát s zokogott a jó feleség után.

XVI.

Szökés a barlangból.

Pityke Laci rohamos léptekkel sietett az erdő felé az elrabolt kis leánnyal.

Az volt terve, hogy tanyájukon rejtje el addig míg lecsendesül a környék zaja.

A mint tudjuk Bácsi Mihály nem hagyta könnyen a dolgot s keresteté a kis Juliskát.

Sötét barlang mélyében mely egy kőszirből volt alakítva erős tüzláng hatott ki, mikor Pityke Laci odaérkezett terhével.

A kis leány nem tudott szólni. Elfogódott szóval feküdt a rabló karjaiba.

Mikor az erdőbe érkeztek a rabló kivette a kendőt a leány szájából.

Könnyebben lélezett fel és erősen szívta tüdejébe a levegőt, Kidagadt arca egy szerre hajjalpírral lett borítva.

Kéves szünet mulva sirni kezdett és atyját kiabálta,

(Folyt. köv.)

Szerkesztői-posta.

Sz. B. Elbeszélése még nagyon kezdetleges. Sok-sok gyakorlat kell hozzá, hogy közölhetőt irhasson. Ha nem csügged, talán elérheti, hogy nevét nyomtatásban látja.

M. Z. Köszönöm szives figyelmét. Holnap jönni fog. Azokból a jó tárczákból is kérnék. — A kért dolgot illetőleg intézkedtem,

H. Mánásra. Tárczája még nagyon is kezdetleges. Átdolgozására nem vállalkozhatom írjon sokat és olvasson sokat. Idővel talán sikerülni fog.

B. E. Őn a savanyu-költészetet akarja megtöremteni? Ugyan ne tréfáljon! Osszeirak már eddigelé is annyi zöldséget, hogy nagy Debreczen összes lakói megérmeinek egy hosszú esztendőn át.

B. M. Budapest. Levél már ment innen! Sajnáljuk, de a munkásságra nem reflektálhatunk. A mi közönségünket egyáltalában nem érdekli ez.

Sz. R. T. Z-t már napok óta nem látam. Valószínűleg nincs a városban. Ha netán betévedne, közlöm a dolgot.

Cz. L. H e l y b e n. Miért a hosszas hallgatás?

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	V o n a t		Erkezik
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28 délután
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonat	9.43 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat	1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat	5.45 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat	9.40 este
P.-Ladány	3.37	Tv. sz. sz.	5.34 délután
Debreczen—M.-Sziget—Kőrösmező			
Királyhass	5.10 reggel	Személyvonat	2.08 délután
Kőrösmező	2.56 reggel	Személyvonat	12.41 délután
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat	10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat	4.56 délután
Szatmár-Németi.	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.08 éjjel
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonat	8.50 este
Debreczen—Szerencs			
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat	11.21 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	"	7.03 este
Szerencs	6.58 este	"	10.43 éjjel
Debreczen—Füzes-Aboony			
Füzes-Aboony	4.42 reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess			
N.-Léta—Vértess	9.35 reggel	Vegyesvonat	11.16 délelőtt
N.-Léta—Vértess	4.31 délután	"	6.18 este
Debreczen—Tisza-Lök			
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat	9.17 délelőtt
"	4.06 délután	"	7.29 este
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	"	1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	V o n a t		Indulás
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08 reggel
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonat	4.00 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat	2.03 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat	7.05 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat	6.50 reggel
Kőrösmező—M.-Sziget—Debreczen			
Szatmár-Németi.	8.46 reggel	Gyorsvonat	6.42 reggel
Szatmár-Németi.	7.32 reggel	Személyvonat	3.45 reggel
M.-Sziget.	12.16 délután	Személyvonat	6.— reggel
Szatmár-Németi.	6.45 este	Személyvonat	2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat	11.35 délelőtt
Kőrösmező	10.12 éjjel	Személyvonat	1.22 délután
Szerencs—Debreczen			
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat	5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat	9.03 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonat	5.10 délután
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen			
N.-Léta—Vértess	7.18 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
N.-Léta—Vértess	3.13 délután	"	1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen.			
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat	5.06 reggel
Tisza-Lök	6.25 este	"	2.35 délután
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30 délután
Füzes-Aboony—Debreczen			
Tisza-Eüred	8.— reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Aboony	5.45 délután	"	11.35 délelőtt

Eletmentő

gyakran a pontos óra.

Valódi

Schweizer Remontoir órákora

kitűnőminőségben

három forint

(és a postaköltség)

utánvét mellett rendelhető

SERÉNYI órásnál

Budapest, VII. Erzsébet-körút 28. sz. I. em.

Képes árjegyzék ingyen.

Egy utcai butorozott szoba
kiadó péterfia 18 szám.

TROPON-SUTEMÉNYEK leg

zletesebbek és a legtaplálókabbak.
TROPON-CAKES (Biscuits)
igen jóízű teasütemény, nagy fehérnye tartal-
mánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táp-
lább a közönséges kétszersülnél. Tej, kávé,
bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és
betegek számára.

**TROPON-KARLSBADI-
KÉTSZERSÜLT** zsirtalan és azért
igen könnyen emész-
tendő sütemény gyöngygyomorruak számára.
**TROPON-DIABETIKUS-
KÉTSZERSÜLT** elenyésző cseke-
ly liszt tartalma és
nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbeteg és
egjobb tápláléka.

Minden gyógyszertrban kaphatók.

Utáirányítást ad: **Dr. RÖDER és TSA.**
Dr. LASZLO FRIGYES, osztr. magy. Tropon-
Budapest, VI. Gyár-u. 7. és táplézt-gyárjai
urg-B Klosternebu

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban
fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi tör-
lesztésre is adatik.

Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény.
Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés re-
velhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással,
melyen nemhogy ember, de semmi éle állat, még
az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rende-
léshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás
mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre —
1000 ft.

Diócsesemetek. Óriási jövedelmet biztosító vol-
tánál fogva, ennek tenyésztése
számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül
elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bér-
mentve küldetik minden rendelési kötelezettség
nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan köny-
vet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve
kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol
annak tartamát haszonra ne fordítanák, városban,
falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál
egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesben áll
kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne
számos oly közlemények foglaltatnak, melyek
mindenkinék nagy szolgálatot tesznek. Cím:
„Ermelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy-
Kagya, u. p. Székelyhid, Nagy Gábor.

Gyors és biztos segély gyomor betegségek és azok utóbjajaiban!

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az
emésztést szabályozza, rendes vérkeringést ered-
ményezi, a megromlott és hibás véralaktrészt
eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan
és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágy
talanságot, savanyu felbőgést, hányási ingeret,
gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolu-
last hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat
a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-től Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre ser-
kenti és egészséges tiszta vért szerez, különben
is biztos és messze földön híresé vált háziszser.
Üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

Ha 1 frt. előre beküldetik, egy nagy üveggel, 75
kr. előleges beküldése mellett pedig egy kis
üveggel azonnal bérmentve küldetik a birodalom
bár mely részébe.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a he- gedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biz-
tos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejreke-
dés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásá-
nál, tályogok, vérkelések, pockolvar és genyede-
seknél, továbbá körümgenyedés az ugynevezett
körömméregnél a kézen és lábujakon, keménye-
déseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt-
tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs
hűsítő hatása alatt.
Dobozban 35 kr.ával. Postán 6 krral
drágább.

Egy frt. 58 kr. előre beküldése mellett 41 do-
bozzal, 1 frt 68 kr 62 dobozzal vagy 2 frt 30
ért. 61 dobozzal végre 2 frt. 48 kr. előrei be-
küldés után 92 dobozzal bérmentve küldetik az
oszt. magyar birodalom bár mely részébe.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt s kérje a
prágai Fragner B. gyógyszerárától és figyeljen
arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt
látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csoma-
golásán pedig a jobbról látható három szögletes védjegy.

A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, díjat kap:
Elismerő levelek ezrel rendelkezésre állnak

Raktárak Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárában. **EGGER A.** gyógyszerárában
DEBRECZENBEN kaphatók
Dr. ROTSCHNEK V. EMIL MIHALOVITS ISTVÁN és **TÓTH B.** gyógyszeráránál
Főraktár **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszeráránál
a készítőnél Prágában a Spener-utca sarkán 203. szám

Fernolendit

Czipökenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrít-
tartóssá teszi. Mindenütt kapható.
Alapítattott 1832. Gyári raktár: Wien., I. Schuerstrasse Nr. 21.

Szénásy, Hoffmann és Társa

selyemáruháza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

A karácsoni és ujévi occasio

november 15-én kezdődik s december 31-ig tart. Többek között
a következő cikkek kerülnek eladásra:

Liberty merveilleux, tiszta selyem, több mint 300 színnyalat-
ban, méterje 75 kr. Mosóbarsonyok, méterje 65 kr. és följebb.
Lyoni foulard japon és kínai zelyem, méterje 50 kr. és följebb.
Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles, méterje 95 kr. és
följebb.

Taffetas, csikos és kockás, garant, tiszta selyem, méterje 98 kr.
Fekete mintázott selyem, garant, tiszta selyem, méterje 85 kr.
és följebb stb. stb.

Az occasioárok minden végen számokban láthatók.

Csak is szakott árak. Tulbeclés ki van
zárva.

Mintákat vidékre készséggel bérmentve küldünk, melyeknek
a megtörtént választás után való multhatlan visszaküldését igen
kérjük.

Szénásy, Hoffmann és Társa

selyemáruháza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

B. brezen, nyomtatott Kulasi Imre utóda könyvnyomdájában.